

PARETO

Jornades de portes obertes a la UAB

Milers de futurs alumnes universitaris van visitar l'Autònoma els dies 22, 23 i 24 de gener per conèixer l'oferta acadèmica i de serveis de la UAB. **PÀG. 6**

APROVATS ELS PRESSUPOSTOS

El Consell Social i el Consell de Govern de la UAB han aprovat el pressupost de la Universitat per a l'any 2008, que assoleix els 313 milions d'euros i que registra un creixement del 6,89 % respecte al pressupost de l'any passat. **PÀG. 3**

MÉS MOBILITAT PER ALS DOCTORS

Les universitats Autònoma de Barcelona, Carlos III, Autònoma de Madrid i Pompeu Fabra han signat un acord de col·laboració per fomentar la mobilitat i la formació professional dels doctors d'aquests quatre centres. **PÀG. 4**

RESPOSTES CONTRA EL CANVI CLIMÀTIC

Una recerca internacional ha estudiat, durant set anys, amb una tècnica innovadora, com influiran les condicions d'escalfament i de sequera previstes per a les dues pròximes dècades en les espècies vegetals europees. **PÀG. 9**

La UAB dóna un nou impuls a la recerca

La Universitat posa en marxa noves convocatòries i distincions

➤ El Programa de Premis d'Excel·lència Investigadora vol incentivar la realització de recerques punteres

La UAB seguirà prioritant l'impuls de l'excel·lència investigadora. L'informe que el rector, Lluís Ferrer, va presentar al Consell de Govern, el 31 de gener passat, va detallar les accions previstes per la Universitat per fomentar la recerca a partir del Pla director 2008, que es va exposar a la darrera sessió del Claustre. D'altra banda, van destacar a l'informe altres qüestions referents al finançament universitari i a la carrera acadèmica.

Ferrer va explicar que, al llarg dels propers mesos, s'aniran desenvolupant una sèrie d'actuacions per impulsar la recerca a la UAB. Aquestes accions inclouen noves convocatòries (un programa de càtedres de transferència de tecnologia i coneixement i un programa de càtedres d'excel·lència científica), l'establiment dels Premis d'Excel·lència Investigadora i altres mesures referents a les condicions dels investigadors (ampliació de les autoritzacions de reducció i de suport docent als investigadors i igualació del percentatge i del retorn del cànon i de l'*overhead*).

El rector va detallar la convocatòria del Programa de Premis d'Excel·lència Inves-

tigadora explicant que l'objectiu d'aquesta iniciativa és reconèixer les millors contribucions científiques desenvolupades per investigadors de la UAB i incentivar, d'aquesta manera, la realització de recerques capdavanteres als departaments, als instituts i als centres de la Universitat. És previst que aquest projecte es presenti a la propera sessió del Consell de Govern perquè sigui aprovat.

Seguint amb les notícies que afecten el PDI, l'informe va recollir dues dades més: que s'han obert les convocatòries d'anys sabàtics i que s'ha constituït una comissió per estudiar el programa de

S'ha constituït una comissió per estudiar el programa de promoció de càtedres amb quatre àmbits de puntuació

promoció de càtedres amb quatre àmbits de puntuació: investigació, docència, transferència de tecnologia i assistència/activitat professional.

D'altra banda, el repàs a l'actualitat de l'Autònoma va incloure l'explicació del nou conveni de cooperació que la UAB ha signat amb les universitats Autònoma de Madrid, Carlos III i Pompeu Fabra (podeu llegir més informació sobre aquest acord a la pàgina 4).

Pel que fa a la política catalana, Ferrer va parlar dels obstacles que dificulten el finançament de les universitats. D'una banda, hi ha problemes per rebre els recursos que la Generalitat de Catalunya es va comprometre a administrar a les universitats com a finançament addicional (fet que, segons va afirmar, pot crear problemes de tresoreria).

D'altra banda, el finançament dels eventuais increments salarials també es complica. Segons l'informe, tot i que, de moment, s'ha aplicat un increment del 3 %, és previsible que la Generalitat acordi amb els agents socials un augment del 4 %, que hauria de reflectir-se a les universitats ja que, segons va recordar el rector, el Govern es va comprometre al fet que els treballadors de les universitats tinguin una remuneració igual que la dels treballadors de la Generalitat.

Finalment, dins l'àmbit estatal, el rector va explicar que s'ha iniciat el procediment per a l'obtenció de l'acreditació nacional per a l'accés als cossos docents universitaris i que ja s'han constituït les comissions corresponents. Es tracta d'un procediment complex, des del punt de vista administratiu, a causa de l'elevat nombre de documents que es demana. Atenent aquest fet, la UAB ha elaborat, per facilitar els diferents tràmits, un document on s'explica com obtenir la documentació.

MÉS INFORMACIÓ: www.uab.cat/relacions-institucionals

ACORDS

PARTICIPACIÓ EN LA FUNDACIÓ PRIVADA PARC DE SALUT DE SABADELL
S'aprova la participació de la Universitat Autònoma de Barcelona en la Fundació Privada Parc de Salut de Sabadell.

PARTICIPACIÓ EN EL CONSORCI MOVE
S'aprova la participació de la UAB en el consorci Markets, Organizations and Votes in Economics (MOVE), i s'autoritza la

cessió del dret d'ús dels espais necessaris per ubicar-hi el consorci i l'equipament necessari per al seu funcionament.

CREACIÓ DEL TÍTOL OFICIAL CONJUNT UAB-UPF DE GRADUAT EN MEDICINA
S'aprova la creació del títol oficial UAB-UPF de graduat en Medicina i la seva adscripció a la Facultat de Medicina i s'eleva aquesta proposta al Consell Social.

PARTICIPACIÓ A L'EUROMED PERMANENT UNIVERSITY FORUM
S'aprova la participació de la Universitat a l'associació Euromed Permanent University Forum.

MODIFICATS ELS ESTATUTS DEL CESCO
S'acorda ratificar la modificació dels estatuts del Centre de Supercomputació de Catalunya (CESCA).

CAMPUS

Més de divuit mil estudiants de secundària envaeixen el campus de l'Autònoma

➤ Els futurs estudiants van poder conèixer la Universitat durant les Jornades de Portes Obertes

Els dies 22, 23 i 24 de gener passat van tenir lloc les Jornades de Portes Obertes a la Universitat Autònoma de Barcelona. Al llarg dels tres dies van passar pel campus de la UAB més de divuit mil estudiants procedents de 326 centres de secundària d'arreu de Catalunya. Les Jornades oferien als futurs universitaris la possibilitat d'entrar en contacte directe amb el campus i d'informar-se sobre les característiques dels estudis que més els interessaven. També hi va haver cada dia una visita guiada als habitatges de la Vila Universitària.

Professors universitaris de tots els centres de la UAB van fer més de 150 xerrades informatives sobre les titulacions que s'imparteixen a l'Autònoma. Les Jornades incloïen també activitats especials per als professors de secundària, com ara una recepció, una sessió informativa i un re-

Professors universitaris de tots els centres van fer més de 150 xerrades sobre les titulacions que s'imparteixen a la UAB

corregut pel campus. Joan Carbonell, vicerector d'Estudiants i de Cultura, va explicar als professors de secundària la proposta dels nous plans d'estudi a la UAB davant el canvi que transformarà la Universitat els propers anys.

D'altra banda, tots els estudiants que van venir a les Jornades de Portes Obertes o els que vinguin a qualsevol de les Visites al Campus poden participar en el concurs fotogràfic Campus UAB (el centre d'origen s'ha d'haver inscrit en alguna d'aquestes dues activitats). S'admetran fotografies en format digital fetes amb qualsevol tipus de càmera, fins i tot les

Els joves s'informaven sobre les característiques de les titulacions a cada centre.

Sessió d'acollida a la Facultat de Ciències.

La plaça Cívica es va omplir de futurs universitaris.

Els estudiants van poder conèixer el campus.

El Rectorat també va oferir sessions d'acollida.

dels telèfons mòbils. Les fotografies han de fer referència a algun indret del campus que agradi a l'autor o a un fet o un moment de la seva experiència durant la visita. El primer premi serà un iPod de 80 GB, el segon, un iPod nano de 8 GB i el tercer, un iPod Shuffle d'1 GB.

La UAB organitza nombroses activitats d'orientació universitària per als estudiants de secundària de tot Catalunya

amb la voluntat d'apropar-los el món universitari i d'orientar-los en la tria dels seus estudis. A banda de continuar amb les visites al campus adreçades a grups d'estudiants de secundària, les properes activitats d'orientació seran el Saló Estudia, de l'1 al 4 d'abril de 2008, i el Dia de la Família, el 26 d'abril, adreçat a famílies d'estudiants de segon de batxillerat i de cicles formatius de grau superior.

Quatre universitats s'uneixen per fomentar la mobilitat i la inserció laboral dels seus doctors

➤ L'aliança es concreta en un programa d'intercanvi i en la creació d'un programa de formació professional

La Universitat Autònoma de Barcelona, la Universitat Autònoma de Madrid, la Universitat Carlos III de Madrid i la Universitat Pompeu Fabra han presentat un programa per fomentar tant la mobilitat dels doctors d'aquestes universitats com per establir un programa de formació que faciliti la seva integració en el món laboral. Els rectors Lluís Ferrer, de la UAB, Àngel Gabilondo, de la UAM, Daniel Peña, de la UC3M, i Josep Joan Moreso, de la UPE, van presentar l'acord en un acte que va tenir lloc el 29 de gener passat a UAB-Casa Convalescència, a Barcelona.

El primer objectiu de l'acord és la creació d'un programa d'intercanvi dirigit a doctors de les quatre universitats. Així, cada universitat es compromet a oferir estades de recerca a cada una de les altres tres universitats. En segon lloc, aquestes

Els rectors Gabilondo, Moreso, Peña i Ferrer.

universitats cooperaran en la creació i en la gestió d'un programa de formació i d'orientació professional dirigit a doctors formats en els quatre centres docents. Aquesta nova unitat de formació definirà continguts, programarà les accions formatives i facilitarà un programa de pràctiques professionals adequades als diferents perfils acadèmics.

Aquest acord innovador prové d'una aliança estratègica segellada també el 29 de gener passat pels quatre rectors, i que té per objectiu emmarcar i coordinar l'actuació conjunta de les universitats en

projectes que permetin seguir millorant la qualitat de les seves activitats acadèmiques i avançar cap a l'excel·lència, incrementar l'eficàcia i l'aprofitament dels recursos i millorar la seva projecció i les seves relacions internacionals.

Aquestes quatre universitats tenen en comú oferir un model similar basat en una connexió forta entre la recerca científica i la docència. A més, les quatre estan situades entre els millors centres d'educació per la qualitat de la seva docència i per l'excel·lència de la seva recerca. Aquestes similituds les han conduït a establir diversos projectes conjunts.

A banda d'aquesta col·laboració en el desenvolupament de la carrera acadèmica, altres línies estratègiques preveuen el foment de les relacions internacionals, la projecció internacional de les quatre universitats i l'impuls a projectes docents i de recerca en el marc de l'espai europeu d'educació superior –pròximament es crearà una oficina conjunta, ubicada a Brussel·les, que s'encarregarà d'impulsar les activitats relacionades amb la recerca de nivell més alt.

PREMIS

Un equip d'experts en drets fonamentals assessora la UE

L'equip d'experts en drets fonamentals dirigit per Teresa Freixes, catedràtica de Dret Constitucional i catedràtica Jean Monnet de Dret Constitucional Europeu a la UAB, ha estat elegit per l'Agència de Drets Fonamentals (FRA), de la UE, per ocupar-se dels temes relatius a Espanya. Els experts són Francisco Balaguer, Gregorio Cámara i José A. Montilla, catedràtics de Dret Constitucional a la Universitat de Granada, i Cristina Elías, professora de la Universitat d'Extremadura. Els grups d'experts de la FRA, un per cada estat de la UE, elaboren informes i assessoren les institucions en drets fonamentals.

Albert Jovell rep dos guardons i un nomenament oficial

El doctor Albert Jovell, director de la Fundació Biblioteca Josep Laporte i president del Foro Español de Pacientes, ha estat guardonat amb el Premio al Compromiso Público de la Sociedad Española del Dolor, en reconeixença de la seva lluita per assolir una medicina més afectiva i humanitzada. D'altra banda, ha estat guardonat per la Fundación Farmaindustria en reconeixença de la seva trajectòria al servei dels pacients. Finalment, ha estat nomenat membre de la Comissió de Modernització de la Conselleria de Salut i membre del consell d'administració de l'Institut Català de la Salut.

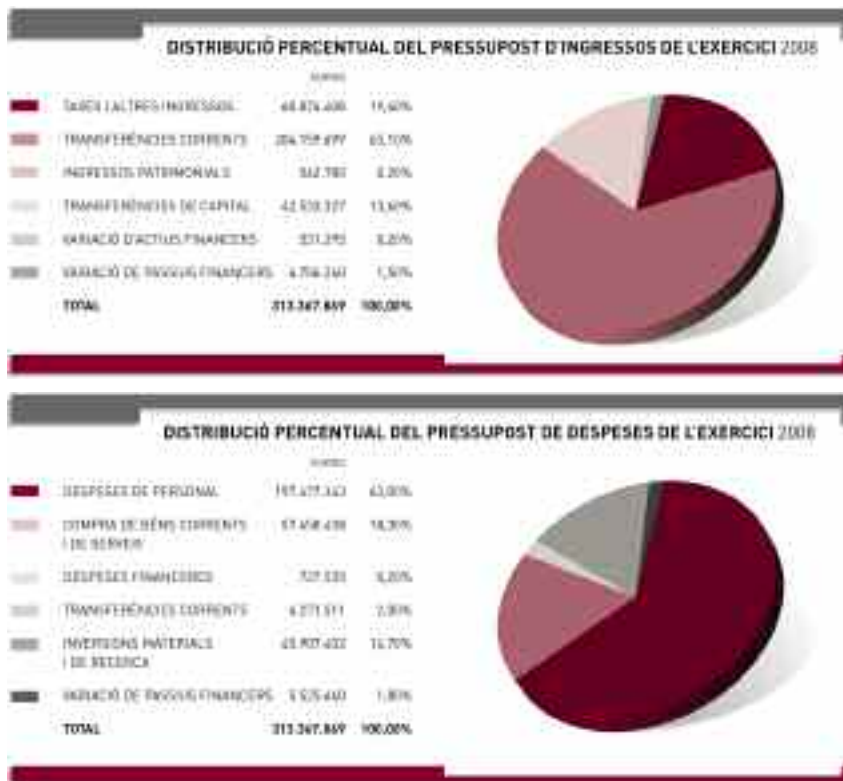

Teoria i Pràctica del Documental Creatiu fa deu anys

Amb motiu del desè aniversari del Màster de Teoria i Pràctica del Documental Creatiu de la UAB, del 21 al 27 de gener va tenir lloc a Barcelona el cicle Memòria del Futur. Es van dur a terme retrospectives, trobades i classes magistrals amb l'objectiu de traçar línies de reflexió sobre el present i el futur de la no-ficció.

A les jornades van participar-hi quatre documentalistes de prestigi internacional: el bielorús Sergei Loznitsa, l'anglès Lech Kowalski, la mexicana Lourdes Portillo i l'argentí Andrés Di Tella. Pel que fa a les retrospectives, es van programar diverses sessions que es van dur a terme a la Filmoteca de Catalunya. S'hi van poder veure els corrents més suggeridors del documental contemporani i les profundes renovacions que ha experimentat el gènere en l'última dècada.

El pressupost de la UAB per a l'any 2008 és de 313 M d'euros, un 6,9 % més que l'any anterior

➤ El capítol de despeses de personal, el de més import, augmenta un 10,81 % respecte al 2007

El Consell Social de la UAB, reunit el gener passat, i el Consell de Govern, reunit el 19 de desembre de 2007, van aprovar el pressupost de la Universitat Autònoma de Barcelona per a l'any 2008, que suma 313.367.869 euros. Desplegat en sis capítols de despeses i sis d'ingressos, el pressupost de l'any 2008 registra un creixement del 6,89 % respecte del pressupost de 2007.

Quant a les despeses, el capítol de despeses de personal és el de més import i registra un augment d'un 10,81 % respecte del de 2007. Són 197,4 milions d'euros –un 63 % del total– repartits entre personal acadèmic i personal investigador en formació –37,5 %–, personal d'administració i serveis –21,9 %– i altre personal (postgraus, ICE, etc.) –3,6 %.

La resta de la despesa es reparteix entre la despesa de funcionament, les despeses financeres, les dels becaris de recerca i les

transferències a altres institucions (64,5 milions d'euros) i inversions i altres operacions de capital, com obra nova i equipament de recerca, programes de recerca i convenis i amortització de préstecs (51,4 milions d'euros).

En definitiva, la despesa de la UAB s'estructura en un 63 % de despeses de personal, un 20,6 % de despeses de funcio-

nament i un 16,4 % d'inversions i altres operacions de capital.

En grans xifres i pel que fa als ingressos, les partides més importants tenen un origen públic, amb gairebé 210,4 milions d'euros procedents de la Generalitat (190,6 milions d'euros segons el model de finançament i altres subvencions específiques, i 19,8 milions d'euros per a inversions), d'altres organismes públics mitjançant subvencions finalistes (10,1 milions d'euros) i de l'Estat, de la Generalitat i de la Unió Europea per a recerca competitiva (15,9 milions d'euros).

Els ingressos de procedència privada, 71,8 milions d'euros, provenen majorità-

Els ingressos de la UAB s'estructuren en un 77,1 % de procedència pública i un 22,9 % de procedència privada

riament d'ingressos acadèmics –taxes i matrícules– (34,1 milions d'euros), de prestació de serveis (18,8 milions d'euros), de cursos de formació continuada (9,6 milions d'euros), de convenis amb empreses i institucions per a la recerca i la transferència de tecnologia (6,1 milions d'euros) i d'empreses, famílies i entitats sense ànim de lucre –ingressos finalistes– (3,2 milions d'euros). En definitiva, els ingressos de la UAB s'estructuren en un 77,1 % de procedència pública i en un 22,9 % de procedència privada.

Un full de ruta per a tot l'any

En una institució pública, el pressupost esdevé el full de ruta de les actuacions de tot l'any. Per tant, ha de recollir les conseqüències econòmiques de les polítiques adoptades pels òrgans de govern de la institució. El pressupost 2008 de la UAB compleix aquesta característica amb un èmfasi especial.

En primer lloc, fa realitat el compromís pres l'any anterior d'assegurar la liquidació equilibrada del pressupost. Tant les previsions d'ingressos com les de despeses s'han fet tenint en compte aquest objectiu. Si bé la major part del finançament està assegurat, diferents ombres de dubte planen sobre les possibilitats reals de rebre l'import íntegre de l'acord de govern de la Generalitat de millora del fi-

nançament de les universitat. Tot i no tenir del tot clarit aquest horitzó, hem de confiar que l'acord serà executat i es podrà tancar l'any en les millors condicions.

En les previsions de despeses, enguany s'han prioritzat els programes que tenen com a finalitat potenciar i garantir la qualitat de l'activitat acadèmica de la UAB. En concret, es consolidaran les beques del personal investigador en formació i s'endegaran els nous programes de beques postdoctorals, sabàtics de deu anys, premis als investigadors, càtedres de transferència, com també el suport al procés d'adaptació a l'EEES.

Immaculada Vilardell, vicerectora d'Economia

L'Autònoma acull l'exposició «Mongòlia en el temps antic»

➤ S'hi exhibeixen peces arqueològiques dels segles IV i V aC trobades en tombes de guerrers

La sala d'exposicions de la Biblioteca de Comunicació i Hemeroteca General de la UAB ha acollit, fins al 16 de febrer passat, una exposició de peces arqueològiques descobertes en tombes de guerrers per la Missió Arqueològica de la Unió Europea a l'Altaï Mongol, grup format per investigadors de la Universitat Paul Sabatier (Tolosa de Llenguadoc) i de la UAB. En la mostra també s'han exhibit objectes de l'art i la cultura del país asiàtic.

Al llarg de tres anys, els investigadors de l'Expedició Arqueològica Europea a Mongòlia han treballat al massís muntanyenc de l'Altaï, a l'oest del país, on han descobert, a 2.500 metres d'altitud, tombes parcialment gelades de la cultura pazyryk, és a dir, de la branca més oriental de la civilització escita, datades en els segles IV i V aC.

CAP AL MÉS ENLLÀ

Els enterraments mostraven els guerrers amb el seu cavall complet i arnesat i les seves armes i bols de ceràmica d'aliments per al viatge a l'altre món. En algunes de les tombes descobertes, els guerrers eren acompanyats en la seva mort per una esposa i un dels seus fills.

Van intervenir en la inauguració oficial de l'exposició el rector de la UAB, Lluís

Un detall de l'exposició.

Ferrer, i el director de l'expedició, Pierre-Henry Giscard. L'acte el van complementar tres conferències. Giscard va parlar sobre la descoberta de les tombes escites a l'Altaï Mongol; Xavier Jordana, investigador de la UAB, va explicar el resultat de la recerca antropològica sobre els enterraments a les edats del bronze i del ferro a la regió; i Assumpció Malgosa, professora d'Antropologia Física de la UAB, va centrar la seva conferència en les dades genètiques sobre el poble pazyryk obtingudes en la recerca.

La Missió Arqueològica de la Unió Europea, en què va participar l'Acadèmia de Ciències de Mongòlia, s'inscriu dins un projecte Interreg III, finançat pel Fons Europeu de Desenvolupament Regional.

Debat sobre els reptes de l'adopció internacional

El 8 de febrer passat, a la Residència d'Investigadors de Barcelona, van tenir lloc les jornades La Adopció Internacional: el Allà y el Aquí. Experiencias y Perspectivas. El grup EMIGRA, de la UAB, va col·laborar en aquestes jornades, que obren un nou espai de reflexió al voltant de l'adopció internacional, dins el marc del projecte R + D «Adopció internacional: la integració familiar i social dels menors adoptats internacionalment. Perspectives interdisciplinàries i comparatives», de l'Institut d'Infància i Món Urbà (CIIMU).

Les diferents conferències van repassar diversos aspectes de l'adopció internacional: la nova llei d'adopció internacional, les dificultats dels processos d'adopció, els aspectes ètics, les situacions que es dibuixen entre famílies adoptives i famílies biològiques, etc.

D'altra banda, també s'hi van presentar dos llibres: *Ésta es tu historia. Identidad y comunicació sobre los orígenes en la adopció*, d'Ana Berástegui Pedro-Viejo i Blanca Gómez Bengoechea, i *Adopció y escuela. Guía para educadores y familia*, de Beatriz San Román Sobrino.

El grup EMIGRA s'adscriu al Departament d'Antropologia Social i Cultural de la UAB i du a terme diverses activitats de recerca, d'assessorament i de formació tant en aquest departament com a l'Institut de Ciències de l'Educació, al CIIMU i en altres institucions. A més, actualment es dedica a l'aprofundiment en temes relacionats amb la infància i la circulació formal i informal de menors.

Rima Rudd va impartir la ponència inaugural.

Primeres jornades europees sobre educació en salut per a pacients

La Fundació Josep Laporte i la Universitat dels Pacients van celebrar a UAB Casa Convalescència, el 14 i el 15 de gener, la primera conferència europea sobre capacitat i educació en salut per a pacients i cuidadors. La ponència inaugural va ser a càrrec de la Dra. Rima Rudd, de la Harvard School of Public Health, qui va destacar la importància d'ofert missatges clars a pacients i familiars.

Una de les conclusions de les jornades, organitzades en col·laboració amb els Fòrums Espanyol, Català i Europeu de Pacients, el Departament de Salut de la Generalitat de Catalunya, la Sociedad Española de Neumología y Cirugía Torácica i la UAB, és la rellevància de la implicació a parts iguals de pacients, professionals sanitaris i Administració en l'educació sobre la salut.

Nou acord de mobilitat amb sis universitats nord-americanes

➤ Quaranta estudiants no llicenciats faran una estada de sis mesos o d'un any a la UAB, la UB i la UPF

Estudiants no llicenciats de les universitats de Brown, Chicago i Northwestern, en associació amb les universitats de Cornell, Harvard i Princeton, faran estades al Grup d'Universitats de Barcelona (BG), integrat per la Universitat Pompeu Fabra, la Universitat Autònoma de Barcelona i la Universitat de Barcelona.

La primera iniciativa d'aquest tipus de mobilitat va tenir lloc el setembre passat amb l'acollida d'un grup de més de trenta estudiants nord-americans en aquestes universitats després de fer un curs introductori de llengua i cultura catalanes. Aquests trenta estudiants provenien d'Humanitats, Arquitectura, Història de l'Art, Lingüística, Matemàtiques i Biologia.

Un grup de quaranta estudiants nord-americans, que integren la segona tanda d'alumnes que participen en aquest programa, van assistir, el 15 de gener, a l'acte en què el conseller d'Universitats, Recerca i Innovació i els rectors de les tres universitats catalanes els van donar la benvinguda.

Amb aquest conveni, el Consortium for Advanced Studies in Barcelona (CASB) enviarà els seus estudiants a fer estades d'un any o d'un semestre. A aquests estudiants se'ls demanarà un nivell d'estudis d'espanyol de dos anys, podran matricular-se als cursos per als quals tinguin for-

mació acadèmica adequada i podran assistir a un màxim de quatre cursos per semestre. Els estudiants del CASB tindran accés a tots els departaments i cursos amb places disponibles. D'altra banda, fora del context del consorci, cada universitat pot arribar a fer acords amb alguna universitat del consorci per establir intercanvis bilaterals d'estudiants.

Igualment, investigadors llicenciats de la UAB, de la UB i de la UPF podran fer un projecte de recerca a la Universitat de Brown, a la de Chicago, a la de Northwestern, a la de Cornell, a la de Harvard i a la de Princeton. D'altra banda, el professorat hi podrà fer estades per impartir seminaris, col·laborar en la docència, etc. Els que hagin publicat les recerques que hagin fet conjuntament hauran d'esmentar que són producte del conveni, així com també els que facin presentacions formals o cursos basats en aquesta col·laboració. Aquest pla de mobilitat serà finançat pel programa propi de cada una de les universitats que integren el Grup d'Universitats de Barcelona (BG).

INTERÈS PER BARCELONA

El CASB va sorgir d'una col·laboració desenvolupada per sis universitats nord-americanes, amb l'objectiu d'oferir als estudiants l'oportunitat d'accedir a tres de les més destacades universitats espanyoles. L'origen d'aquest programa es remunta al 2004, quan les universitats nord-americanes van observar el creixent interès per Barcelona i Catalunya com a destinació per als seus estudiants.

W. Anthony, J. J. Moreso, D. Kertzner, L. Ferrer i J. Hugueta.

Signat un conveni amb l'Ajuntament de Barberà

El dia 20 de desembre, el rector de la UAB, Lluís Ferrer, i l'alcalde de l'Ajuntament de Barberà del Vallès i presidenta de la Fundació Barberà Promoció, Ana del Fragó-Barés, van signar la pròrroga del conveni marc de col·laboració entre ambdues institucions, amb l'objectiu de desenvolupar mecanismes de col·laboració per a la inserció sociolaboral mitjançant encàrrecs de tasques de manteniment.

L'IBEI lliura els màsters de Relacions Internacionals

El 18 de gener va tenir lloc el lliurament dels títols del Màster de Relacions Internacionals de l'Institut Barcelona d'Estudis Internacionals (IBEI), centre reconegut com a institut interuniversitari de recerca per la Generalitat. A l'acte, va ser-hi present Shirin Ebadi, premi Nobel de la Pau 2003 i activista en matèria de drets humans a l'Iran. Els vicerectors de les universitats que expedeixen el títol del Màster, Mercè Unzeta (UAB), Maria Morrás (UPF) i Jordi Matas (UB), i el director de l'IBEI, Jacint Jordana, van lliurar els títols als estudiants de totes les promocions.

Nomenaments en el PDI

Des del primer dia de l'any, el professor Jordi Barbé García és degà de la Facultat de Biociències; i el professor Jordi Bartolomé Molins ho és de la Facultat de Ciències. Ambdós ocupaven fins ara els càrrecs de degans en funcions. Pel fa als directors de departament, des de l'1 de gener, el professor Pedro Jurado de los Santos és director del Departament de Pedagogia Aplicada; el professor Pere Nicolás Plans és director del Departament d'Economia de l'Empresa; i el professor Josep Oliver Alonso és director del Departament d'Economia Aplicada.

El psicòleg Miguel Siguán serà doctor *honoris causa* per la UAB

➤ Ha estat una figura clau per a la consolidació de l'ensenyament universitari de la psicologia a Espanya

El professor Miguel Siguán i Soler, figura clau de la psicologia a Espanya, serà investit doctor *honoris causa* per la UAB. El Consell de Govern, reunit el 31 de gener, va aprovar aquesta proposta de la Facultat de Psicologia, amb la qual es vol retre homenatge a un dels pioners d'aquest camp aprofitant, a més, que enguany se celebra el quarantè aniversari de la institucionalització de l'ensenyament universitari de la psicologia.

Siguán va néixer a Barcelona el 1918. Va començar la carrera de Filosofia i Lletres a la UB, però va haver d'interrompre els estudis el 1936 per combatre a la Guerra Civil. Posteriorment, va ser confinat durant un temps en un camp de concentració. En ser alliberat, es va llicenciar el 1941 i es va doctorar el 1951 a Madrid.

Des d'un bon principi es va interessar per la psicologia i pels problemes del món del treball. Va dirigir l'especialitat de Psicologia Industrial a l'Escola de Psicologia de la Universitat de Madrid, entre 1954 i 1962, alhora que es dedicava a la pràctica professional en aquest àmbit en diverses empreses. Va introduir a Espanya

el treball de nombrosos especialistes internacionals en aquest camp (va posar en marxa la col·lecció «La empresa y el hombre», on va donar a conèixer la feina de molts experts estrangers en psicologia industrial), així com una nova tècnica, el test d'apercepció temàtica.

Catedràtic de la UB des de 1962, hi va dirigir l'Escola de Psicologia des de la seva creació i el Departament de Psicologia fins a 1980. Gràcies al desenvolupament de la recerca i de la formació en psicologia, que va anar consolidant-se a Barcelona (amb Siguán al capdavant) i a Madrid, el 1968 es va establir la llicenciatura de Filosofia i Lletres, secció Psicologia, a la UAB, a la UB i a Madrid.

COL-LABORACIÓ AMB LA UAB

Actualment, és degà honorari de la Facultat de Psicologia de la UB i participa en la revista *Anuari de Psicologia*. Siguán també ha estat vinculat a la Facultat de Psicologia de la UAB, tant en la direcció de tesis doctorals com en la col·laboració en diferents línies de recerca.

Entre altres distincions, va rebre el Premi Nacional de Literatura per obres de tema polític o social el 1960 (per un estudi sobre la immigració a Espanya titulat *Del campo al suburbio*), i la Creu de Sant Jordi el 1988. Siguán és doctor *honoris causa* per les universitats de Ginebra (Suïssa) i del País Basc.

Es presenta el Pla Nacional I + D + I

Estructura i gestió. En aquests dos apartats rauen les principals diferències del nou Pla Nacional I + D + i per al període 2008-2011, respecte al Pla del quadrienni anterior. Així ho va destacar, el 30 de gener passat, a la sala d'actes del Rectorat de la UAB, Montserrat Torné, directora general d'Investigació del Ministeri d'Educació i Ciència.

Amb un pressupost de 48.000 M d'euros, aquest pla s'ha estructurat en quatre àrees genèriques que es concreten en sis línies d'actuació. Destaca una nova línia d'enfortiment institucional per a centres d'excel·lència en recerca i la creació de noves estructures d'investigació. El Pla també estableix accions estratègiques per a les àrees de Salut, Biotecnologia, Energia i Canvi Climàtic, Telecomunicacions i Nanociència, Nanotecnologia, Nous Materials i Processos Industrials.

Montserrat Pallarés i Montserrat Torné.

EL WEB

<http://www.universitat-de-catalunya.cat>

L'Associació Catalana d'Universitats Públiques (ACUP) ha presentat el seu nou lloc web. Aquest portal està disponible en tres idiomes –català, castellà i anglès– i vol potenciar el coneixement de les universitats públiques catalanes, com també promoure la Universitat de Catalunya, el nou projecte comú de les vuit universitats públiques catalanes. Universitat de Catalunya vol esdevenir l'espai universitari de referència al sud d'Europa, amb una oferta de formació universitària d'alt nivell. Amb aquesta finalitat, l'ACUP treballa per fomentar projectes i activitats que permetin la cooperació i la col·laboració entre les vuit universitats públiques de Catalunya. El web conté informacions sobre programes i infraestructures interuniversitàries, divulgació científica, actualitat, trobades, etc. D'altra banda, aquest mateix lloc web es pot trobar a través del domini www.acup.cat.

RECERCA

Experiment de camp sobre el canvi climàtic

Els resultats demostren la complexitat de la resposta de la natura

➤ Les conclusions del treball constaten que la sequera fa disminuir la riquesa d'espècies

Un equip internacional d'investigadors, liderat pel professor Josep Peñuelas, director de la Unitat d'Ecofisiologia i Canvi Global del Centre de Recerca Ecològica i d'Aplicacions Forestals (CREAF-UAB-CSIC), ha estudiat, durant set anys, utilitzant una innovadora tècnica manipuladora del clima al camp, com influiran les condicions d'escalfament i de sequera previstes per a les dues pròximes dècades en les espècies vegetals europees.

Entre les conclusions de l'experiment, que s'han publicat a la revista *Global Change Biology*, destaca la descoberta que la sequera fa disminuir la riquesa d'espècies en reduir-se l'establiment de noves espècies a la zona afectada. Els investigadors van comprovar-ho al Garraf, una de les zones estudiades, on la comunitat vegetal estava encara en pro-

Segons l'estudi, l'escalfament ha fet incrementar la productivitat vegetal als països freds més que no pas al països càlids

cés de recuperació d'un incendi produït l'any 1994.

L'estudi també ha permès comprovar que l'escalfament ha fet incrementar la productivitat vegetal als països freds del nord, més que no pas als càlids i àrids del sud. De fet, les respostes a l'escalfament van ser més fortes com menys àrid era l'hàbitat estudiat. Per contra, mentre que els canvis induïts pel tractament de sequera tenien efectes negatius als llocs secs del sud, no afectaven la productivitat als països humits del nord.

Els científics van trobar respostes molt diferents segons l'espècie vegetal estudiada en una mateixa zona. Així, per

Les respostes de les plantes a l'escalfament i a la sequera depenen del país, de l'estació de l'any, de l'espècie, etc.

exemple, al Garraf, mentre que l'espècie *Erica multiflora* responia positivament a l'escalfament –amb un creixement del 30%– i negativament a la sequera, una altra espècie dominant, la *Globularia alypum*, responia a la inversa.

CANVIS ESTRUCTURALS

Aquestes múltiples respostes de les plantes a l'escalfament i a la sequera, depenen del país, de l'any, de l'estació i de l'espècie estudiada, il·lustren la complexitat tant de l'experiment realitzat com de les respostes que dona la natura, al-

hora que fan preveure als investigadors canvis estructurals i funcionals en la comunitat vegetal i en els ecosistemes en un futur proper.

A més, segons els científics, els resultats obtinguts en l'experiment trenquen la idea que la sensibilitat a l'escalfament –entesa com a factor de creixement– només és pròpia dels països freds del nord i, fins i tot, la hipòtesi àmpliament estesa que l'escalfament climàtic produirà un augment del creixement de les plantes i del segrest de carboni en els ecosistemes temperats.

La productivitat de les espècies minva en els anys més càlids

L'experiment, que es va fer entre els anys 1999 i 2005, va simular les condicions d'escalfament (+1 °C) i de sequera (20 % de disminució mitjana anual del contingut d'aigua del sòl), previstes en els models climàtics de l'IPCC (*intergovernmental panel climate change*) per als pròxims vint anys. Els científics van treballar a sis matollars del continent europeu situats a Gal·les (Regne Unit), Dinamarca, els Països Baixos, Hongria, Sardènia (Itàlia) i Catalunya (Espanya) –on es va estudiar la zona del mas-

sís del Garraf–, per tal d'examinar les respostes de la riquesa d'espècies i de la productivitat vegetal.

La llarga durada de l'experiment ha permès d'avaluar la importància de la variabilitat interanual en totes les variables biològiques estudiades en aquest experiment. Per exemple, els investigadors del CREAF han pogut comprovar que la riquesa d'espècies i la productivitat van disminuir el 2003, un any anormalment càlid a gairebé tot Europa.

Antropologia i Història de la Construcció d'Identitats Socials i Polítiques (AHCISP)

➤ Estudia la generació d'identitats ambivalents a partir de la transgressió de fronteres politicoculturals

La cultura és el terreny semàntic del debat científic i polític actual. Tot i que la globalització s'associa amb l'homogeneïtzació cultural mundial, està acompanyada d'una explosió d'identitats culturals, ètniques o racialitzades locals. Les recerques del grup Antropologia i Història de la Construcció d'Identitats Socials i Polítiques (AHCISP) resulten del moviment confús entre l'elogi de les identitats i la celebració dels mestissatges que permeabilitzarien les fronteres culturals.

La seva originalitat consisteix en la perspectiva comparativa transnacional. Lluny de redundar en la formació d'identitats culturals, l'equip interpel·la les transgressions de fronteres, categories i jerarquies politicoculturals que, en erosionar-les, generen identitats ambivalents a Hispanoamèrica, Àfrica i Europa, partint del fet que les nocions referides a «mescles» –el mestissatge, la hibridació, la criollització, el criollisme, el multiculturalisme, el sincretisme, la mediació cultural– estan compromeses perquè suposen identitats originàries pures.

L'equip, que forma part del Departament d'Antropologia Social i Cultural, va iniciar aquesta línia de recerca inèdita a

El grup pertany al Departament d'Antropologia Social i Cultural i va iniciar, el 2002, una línia de recerca inèdita a Espanya.

l'Estat espanyol el 2002. El 2005 va ser reconegut per l'AGAUR. Compost per deu investigadors (dos sèniors, cinc doctors, dos doctorands i un investigador visitant), el dirigeix la professora Verena Stolcke amb la seva extensa experiència en l'estudi antropològicohistòric del racisme, les desigualtats de classe i els sistemes de sexe/gènere a Cuba i el Brasil.

L'ESTUDI COMPARATIU

L'experiència etnogràfica i històrica internacional de l'AHCISP fonamenta una original recerca comparativa. Més enllà d'identificar els condicionants històrics i socioculturals del mestissatge en la formació de la societat colonial hispanoamericana com a paradigma de mescla, membres de l'equip contrasten aquesta

invenció de categories sociopolítiques amb contextos (el món arabomusulmà) on no existeix tal categoria per mescles documentades entre comunitats.

Una altra recerca estudia el pluralisme mèdic com a estratègia terapèutica integrada local que la biomedicina occidental insisteix a negar. Els «malentesos» culturals i la revitalització de les identitats singulars dels mediadors culturals en projectes de desenvolupament són un altre exemple analitzat de contacte i mescla entre mons diferents.

L'equip també examina situacions històriques i etnogràfiques que no admeten identitats ambivalents. D'una banda, el

El mestissatge, la hibridació, el criollisme, etc. són nocions compromeses perquè suposen identitats originàries pures

Els mestissos no neixen sinó que es fan

El punt de partida del grup va ser una pregunta simple però bàsica: per què, a la història hispanoamericana, la categoria social de les persones mestisses té un paper sociopolític fundacional en contrast amb contextos reproductius anàlegs? El nou món és un laboratori social ideal per esbrinar les circumstàncies de l'origen de la idea de mestissatge. Explicacions biològiques, sociològiques i culturals atribueixen el mestissatge hispanoamericà a la «mescla» entre homes i dones d'identitat racial, de classe o cultural positivament distintes.

Però l'anàlisi historicoantropològica va revelar que, tot i que el sexe entre conqueridors i dones de la població subjugada és indissociable de qualsevol colonització, la categoria formal de mestís es va difondre tan sols mig segle més tard. Va revelar també que va ser el poder preformatiu d'aquesta nova categoria sociopolítica el que va instituir la distinció i la desigualtat entre els progenitors de mestissos en la lluita simbòlica per la posició i els drets socials a la colònia. Aquesta troballa teòrica va definir les altres recerques comparatives de l'equip.

cas dels projectes nacionalistes moderns i el desafiament d'aquella idea homogènia de nació que va constituir, per exemple, la població sefardita a l'Espanya dels segles XIX i XX. D'altra banda, la línia de recerca que coordina la doctora Montserrat Ventura, que examina, a través de l'estudi comparatiu de societats ameríndies, concepcions de la identitat que no estableixen fronteres entre els mons humà, natural i sobrenatural i, en conseqüència, no semblen admetre categories socials híbrides o ambivalents.

El nombre de germans pot afectar la personalitat adulta

➤ La recerca s'ha dut a terme mitjançant rates, però els resultats podrien ser vàlids per als humans

Científics de l'Institut de Neurociències de la UAB han observat, en experiments amb rates, que els individus que havien compartit ventrada amb un nombre més elevat de cadells presenten un comportament menys ansiós a la vida adulta, són més actius davant situacions adverses i tenen un comportament més procliu a explorar els ambients nous. Els resultats, que podrien ser extrapolats al comportament de les persones, han estat publicats a la revista *Physiology and Behavior*.

Els investigadors han avaluat el comportament de rates que diferien en el nombre de germans, una variable molt poc estudiada fins ara. En un grup hi havia els animals de ventrades de menys de deu cries, en un altre els de ventrades d'entre deu i quinze cries, i en un tercer grup, els de més de quinze cries. A més, s'ha estudiat el comportament matern cap a aquestes cries per tal d'esbrinar si això influïa en els canvis emocionals que es podrien observar en la vida adulta.

Els resultats d'aquests experiments han mostrat que els animals criats en ventrades més grans mostren un comportament menys ansiós quan són adults, presenten una conducta més exploratòria en ambients nous i són menys passius da-

vant situacions adverses o estressants en comparació amb els animals criats en ventrades més petites.

Altres estudis havien demostrat que les rates que reben més carícies i atenció materna presenten menor ansietat en l'etapa adulta. D'aquesta manera, la recerca demostra que, independentment de la cura materna, les interrelacions amb els germans també tenen importants repercussions en la vida adulta.

Segons indiquen les autores de l'estudi, «els primers anys de vida són molt importants per al desenvolupament del nostre sistema nerviós i per al nostre comportament a la vida adulta». Tot i que la recerca s'ha dut a terme en rates,

Investigadors de l'Institut de Neurociències han avaluat el comportament de rates amb diferent nombre de germans

«es tracta d'un model molt útil per estudiar l'efecte de les experiències primerenques sobre el comportament de la persona adulta».

Aquest treball de recerca ha estat dirigit per dues investigadores de l'Institut de Neurociències de la UAB: Roser Nadal, professora del Departament de Psicobiologia i de Metodologia de les Ciències de la Salut, i Rosa Maria Escorihuela, professora del Departament de Psiquiatria i de Medicina Legal.

Els animals criats en ventrades més grans mostren un comportament menys ansiós quan són adults.

BREUS

Descobreixen que els fils de pesca maten les tortugues

Científics del Servei d'Ecopatologia de Fauna Salvatge de la UAB i del CRAM (Fundació per a la Conservació i Recuperació d'Animals Marins) han estudiat què és el que succeeix quan una tortuga babaua s'empassa un ham. Les conclusions d'aquesta recerca són reveladores: en contra del que es podria pensar en un primer moment, la causa directa de la mort de les tortugues no és l'ham, sinó el fil de pesca al qual va unit. La tortuga babaua (*Caretta caretta*) és una espècie de tortuga marina distribuïda arreu del món que es troba sota amenaça a causa, entre altres causes, de l'augment de les captures accidentals en la pesca comercial.

Les cremes hidratants de les UCI poden causar infeccions

Una recerca dirigida pel professor de la Universitat Autònoma de Barcelona Francisco Álvarez Lerma, metge del Servei de Medicina Intensiva de l'Hospital del Mar, ha demostrat que les lleis hidratants utilitzades a les unitats de cures intensives (UCI) dels hospitals poden arribar a esdevenir un focus d'infeccions causades per les bacteries *Burkholderia cepacia*. Segons les dades d'aquest estudi, l'origen de la presència de patògens a les cremes prové de les fàbriques que les produeixen, ja que la legislació vigent no preveu l'exigència de l'esterilitat total d'aquest tipus de productes. Els resultats d'aquesta recerca s'han publicat a la revista *Critical Care*.

Utilitzen una planta per recuperar sòls contaminats

Avui dia, la bioremediació és una de les alternatives més viables per a la recuperació de sòls contaminats. Consisteix a usar agents biològics que absorbeixen els contaminants i els incorporen al seu organisme. Investigadors del Departament de Biologia Animal, de Biologia Vegetal i d'Ecologia de la UAB i de la Universitat de Ljubljana (Eslovènia) han col·laborat en un estudi sobre la biologia de la brassicàcia (*Thlaspi praecox*), una de les plantes que es fa servir com a agent per a la bioremediació en una antiga mina eslovaca. En concret, estudien la relació entre els fongs micorizes que viuen en simbiosi a les arrels de la brassicàcia, i la captació de metalls pesants del sòl.

Tres milions d'euros contra l'Alzheimer

Un consorci format per deu institucions europees d'excel·lència, entre elles l'Institut de Neurociències (IN) de la Universitat Autònoma de Barcelona, ha estat finançat pel VII Programa Marc de la Unió Europea amb tres milions d'euros per als pròxims tres anys. El consorci MEMOSAD es dedicarà a l'estudi dels mecanismes biològics de pèrdua de memòria que es produeixen en la malaltia d'Alzheimer i desenvoluparà teràpies per a la prevenció dels seus símptomes.

Participaran en aquesta trobada tres centres d'Alemanya, dos de Bèlgica, un de França, un d'Irlanda i un d'Espanya, juntament amb una companyia de biotecnologia del Regne Unit, que desenvolupa fàrmacs per a la prevenció d'aquesta malaltia neurodegenerativa.

L'objectiu científic del consorci MEMOSAD és detectar compostos terapèuticament eficients contra el mal d'Alzheimer en models animals. Actualment no existeix cap tractament pal·liatiu que revertixi o aturi el progrés de la degeneració neuronal característica de la malaltia, en gran part perquè se'n desconeixen les causes exactes.

Una característica de la malaltia és la deposició d'agregats de proteïnes en el cervell dels pacients. Per aquest motiu, els investigadors pensen que la recerca dels mecanismes d'acció dels agregats que causen la pèrdua de memòria haurien de mostrar dianes terapèutiques per combatre la malaltia.

UAB Casa Convalescència acull la Setmana dels Metamaterials

► Investigadors d'arreu del món van posar en comú els seus avenços en la recerca sobre metamaterials

Els metamaterials són materials no disponibles a la natura, dissenyats al laboratori per obtenir comportaments del tot inusuals. Per exemple, un equip d'investigadors dels EUA i del Regne Unit va presentar una estructura capaç de tornar invisible un tub de coure al seu interior, això sí, il·luminat amb microones en lloc de llum visible. Es tracta d'un camp emergent amb aplicacions tecnològiques en àrees com l'òptica, les telecomunicacions o la microelectrònica.

Per posar en comú els avenços en metamaterials d'investigadors d'arreu del món, especialment dels més joves, el Centre d'Investigació en Metamaterials per a la Innovació en Tecnologies Electrònica i de Comunicacions de la UAB (CIMITEC) va organitzar la Setmana dels Metamaterials, del 4 al 8 de febrer, a l'edifici UAB Casa Convalescència.

La Setmana dels Metamaterials va consistir en dos esdeveniments: d'una banda, la novena edició de l'Escola Europea Distribuïda en Metamaterials; i de l'altra, la segona Trobada de Joves Científics en Metamaterials (YSMM'08). Així, la Set-

mana es va constituir en un fòrum de discussió entre científics joves que treballen en aquesta matèria. L'Escola es va adreçar, principalment, a l'estudi de l'aplicació dels metamaterials a l'enginyeria de microones i de radiofreqüència, amb lliçons específiques sobre la gestió de la propietat intel·lectual i de les patents, ja que es tracta d'una àrea d'investigació amb molt potencial per al desenvolupament de noves tecnologies.

Entre els conferencians, hi van participar Ferran Martín, Joan García i Jordi Bonache, professors de la UAB; Carlos Camacho, professor de la Universitat de Màlaga; Vicente Boria, professor de la Universitat Politècnica de València; Jordi Romeu, professor de la Universitat Politècnica de Catalunya; Xavier Sánchez-Vallvé, tècnic de l'Àrea de Desenvolupament i Valorització de la Recerca de la UAB; i Rolf Jakoby, professor de la Universitat de Darmstadt (Alemanya).

El grup investigador del CIMITEC.

L'*Homo floresiensis* és un individu malformat i no el representant d'una espècie nova

Les restes de l'home de Flores (*Homo floresiensis*) aparegudes a l'illa de Flores, a Indonèsia, pertanyen a un individu amb malformacions i no a un individu d'una nova espècie, com s'ha afirmat fins ara. Meike Köhler i Salvador Moyà, investigadors de l'Institut Català de Paleontologia i professors del Departament de Biologia Animal, de Biologia Vegetal i d'Ecologia de la UAB, afirmen a la revista *Trends in Ecology and Evolution* que les característiques de l'esquelet no segueixen els patrons de les espècies de mamífers adaptades a viure en illes.

Homo floresiensis és el nom donat a les restes aparegudes a l'illa de Flores, consistents en un cos i un crani molt menuts (un metre d'alt i 25 quilos de pes en els adults), que haurien estat contemporànies de l'*Homo sapiens* fa divuit mil anys. Segons els descobridors, aquestes dimensions s'explicarien com una adaptació a la vida insular. Köhler i Moyà neguen aquesta idea argumentant que no presenta les adaptacions pròpies dels mamífers a la manca de recursos de la vida insular. L'home de Flores manté un rang de dimensions dels òrgans sensorials i

motors propi de l'*Homo sapiens* i els trets dels seus ossos, que dificultaven la seva mobilitat, no són sinó malformacions.

Els investigadors també rebuten l'argument dels descobridors basat en l'existència d'un elefant del gènere *Stegodon*, que va aparèixer en aquesta illa, per dir que l'home de Flores és un nan. Segons ells, *Stegodon* es coneix de jaciments més antics i va extingir-se fa vuit-cents mil anys. Fins ara, no hi ha cap prova que existís un elefant nan fa divuit mil anys.

Finalment, els investigadors destaquen que fa divuit mil anys va tenir lloc la darrera glaciació, que va ocasionar una baixada del nivell dels oceans. Per tant, l'home de Flores és gairebé segur que no estava completament isolat.

Els estudis de doctorat en el marc europeu

Un seminari sobre l'adaptació a l'EEES aplega 180 professors

El seminari es va desenvolupar al llarg de diferents sessions de matí i de tarda.

➤ Especialistes en estudis de doctorat de diferents universitats europees van intervenir en el seminari

Davant dels diversos reptes que implica l'adaptació dels estudis universitaris al nou marc de l'espai europeu d'educació superior (EEES), la Universitat Autònoma de Barcelona va aplegar, el dia 21 de gener, prop de cent vuitanta membres del professorat que, en una sèrie de sessions de matí i de tarda, van participar en un seminari sobre aquest tema. Van intervenir-hi professors especialistes en estudis de doctorat provinents de diferents universitats europees. Les sessions van ser presentades pel vicerector d'Estudis i de Qualitat de la UAB, Antoni Méndez, i pel delegat del rector per a doctorat i secretari de l'Escola de Post-grau, Carles Jaime.

David Salinger, professor de la Universitat de Leeds, Anglaterra, va presentar una introducció als estudis de doctorat de l'EEES. Es va referir a la declaració de

Salzburg i a les conclusions de Niça sobre aquesta qüestió i també a la necessitat d'establir codis de bones pràctiques. El paper del director de tesi va ser exposat per la professora Sandra Bitusikova, de l'European University Association.

Les habilitats transversals en la realització de la tesi van ser comentades pels professors Jesús Piedrafita, de la UAB, i Paule Blaudet, de la Université Pierre et Mari Curie (França). D'altra banda, Sophia Davidova, de la Kent Business School (Regne Unit), va parlar dels nivells i requeriments de la tesi doctoral, mentre que el professor de la UAB Lupicinio Iñiguez es va referir a la centralitat de la tesi doctoral.

El professor David Salinger, de la Universitat de Leeds.

Un marc ample que permet tipologies diferents de doctorat

La jornada va aportar diferents visions sobre l'estat del doctorat en el nou espai europeu d'educació superior. S'han cobert pràcticament tots els temes relacionats amb l'obtenció del títol de doctor: des d'una perspectiva més general, presentada pel professor David Salinger, fins a aspectes més concrets i específics, com les presentacions dels doctors Iñiguez, Piedrafita i Biaudet, passant pel paper del director (Sandra Bitusikova) i la importància de la tesi doctoral (Sophia Davidova).

És important destacar especialment que, a la majoria dels països europeus, les tesis doctorals han deixat de ser una relació biunívoca entre l'estudiant i el director i han passat a ser una relació més institucional entre la universitat i l'estudiant. Aquesta relació es pot plasmar en diferents models als diferents països. Hem de trobar el nostre.

Resulta també important destacar que el marc de l'espai europeu d'educació superior és prou ample per permetre aplicar diferents tipologies i models de doctorat. Sorgeix, doncs, la necessitat de ser capaços de crear un model propi agafant el millor de cadascun dels que existeixen.

SISTEMA POC ESTRUCTURAT

Així mateix, les exposicions presentades al llarg del seminari van demostrar que l'organització de la UAB es caracteritza perquè ja té en compte gairebé tots els aspectes tractats. Si se n'hagués de destacar un tret diferencial, s'hauria de subratllar que aquesta organització no està tan estructurada o normativitzada com en altres països del nostre entorn, i deixa molts aspectes relacionals a la bona voluntat d'entesa només entre dues persones, el director i l'estudiant, aspecte que, com ja s'ha comentat, s'hauria d'intentar canviar.

La Generalitat premia la competitivitat de l'EUTDH

En el decurs d'una gala celebrada el 24 de gener passat a les instal·lacions de l'INEFC, el president de la Generalitat de Catalunya, José Montilla, i el conseller d'Innovació, Universitats i Empresa, Josep Huguet, van lliurar el Premi a la Competitivitat 2007 de la Generalitat, en la categoria d'Innovació Organitzativa, a l'Escola Universitària de Turisme i Direcció Hotelera (EUTDH) de la UAB. El seu director, Francesc Uroz, i l'administradora de Centre i responsable de Qualitat i Medi Ambient, M. Àngels Rodríguez, van ser els encarregats de rebre el guardó.

L'Escola ha estat distingida per la seva excel·lent tasca en la gestió de la innovació. L'adaptació dels seus serveis a la demanda del sector turístic i hotelier, en evolució contínua, s'ha canalitzat, entre d'altres, per mitjà de convenis amb més de sis-centes empreses de Catalunya, de la resta d'Espanya i de l'estranger, que faciliten la realització de pràctiques als seus alumnes, la inserció laboral dels quals és del 78 %. La celebració anual del taller i del simposi de l'EUTDH, en què participen tant alumnes i professors com professionals destacats del sector amb

l'objectiu de propiciar una trobada entre la universitat i l'empresa, també ha contribuït a mantenir forts i al dia els lligams de l'Escola amb el turisme i l'hoteleria.

Altres aspectes pels quals destaca l'EUTDH són la voluntat d'oferir formació adaptada a l'EEES i altament actualitzada, ampliant i reestructurant any rere any l'oferta de cursos de postgrau i màsters, o el seu paper capdavanter en la implantació dels sistemes de qualitat ISO o de polítiques d'aplicació pràctica sobre medi ambient.

El Premi a la Competitivitat és una iniciativa conjunta del CIDEM (Centre d'Innovació i Desenvolupament Empresarial) i del COPCA (Consorci de Promoció Comercial de Catalunya).

Montilla, Uroz, Rodríguez i Huguet.

La Facultat de Veterinària rep una distinció per la seva qualitat com a institució docent

La Facultat de Veterinària de la Universitat Autònoma de Barcelona ha rebut un certificat de l'Associació Europea d'Institucions d'Educació en Veterinària (EAEVE), en reconeixença de la seva qualitat com a institució docent. La distinció va ser acordada pel Comitè Conjunt d'Educació de l'EAEVE i de la Federació

La Facultat ha format 21 promocions de veterinaris.

de Veterinaris d'Europa (FVE), el mes de novembre passat.

L'Associació Europea d'Institucions d'Educació en Veterinària està formada per noranta membres, principalment facultats de Veterinària d'universitats europees. L'objectiu d'aquesta institució és promoure, millorar i harmonitzar l'ensenyament de les ciències veterinàries dels diferents centres arreu del continent.

La Facultat de Veterinària de la UAB va ser creada ara fa 25 anys i s'hi han format 21 promocions de veterinaris. El centre aplega un total de 3.619 nous professionals que s'ocupen de tasques tan importants com la cura de la sanitat dels nostres animals o la salut pública dels ciutadans, com també la producció d'aliments de qualitat per al benestar de les persones.

BREUS

Nova línia de suport per a la docència en anglès

Cada cop més, els centres de la UAB necessiten oferir classes en anglès, tant per als estudiants de mobilitat com per als estudiants locals, que tenen, així, una oportunitat de millorar els seus coneixements d'anglès de manera integrada amb els continguts de la titulació que estan estudiant. La docència en anglès representa, però, un repte per a molts professors. El Servei de Llengües ha obert una línia de suport per al personal acadèmic que vol fer la docència en anglès. És un suport fet a mida en cada cas. En els primers casos que s'han atès, a l'ETSE i a Psicologia, s'han revisat materials d'ús docent i s'ha fet assessorament sobre la gestió del multilingüisme a l'aula.

Sessió informativa sobre el programa PEOPLE de la UE

El 17 de gener va tenir lloc una jornada informativa sobre el programa PEOPLE (Accions Marie Curie) del VII Programa Marc de la Unió Europea, a càrrec del doctor David Sayago, punt de contacte nacional de la Comissió Europea del Programa PEOPLE. Aquesta activitat va ser organitzada per l'Àrea de Desenvolupament i Valorització de la Recerca. L'objectiu del programa consisteix a potenciar l'atractiu d'Europa entre els millors investigadors. Aquestes accions van començar com un programa de beques per afavorir la mobilitat i ara forneixen un programa per fomentar el desenvolupament de la carrera dels investigadors.

El SAF obre les portes als alumnes durant els exàmens

Durant el darrer període d'exàmens, el Servei d'Activitat Física (SAF) va posar en marxa, un any més, la campanya especial d'exàmens. Els estudiants van poder accedir, gratuïtament, a les instal·lacions del SAF i participar en una sèrie d'activitats dirigides a descarregar tensions i relaxar-se. Aquesta iniciativa vol crear l'hàbit entre els estudiants de practicar esport i activitat física especialment durant les èpoques d'exàmens, ja que està comprovat que l'exercici ajuda a descarregar les tensions acumulades i a relaxar-se. A més, el SAF va posar a disposició dels alumnes l'espai social, que ha adaptat parcialment com a sala d'estudi.

Dues noves àrees milloren els serveis per als grups de recerca

➤ S'ha creat l'Àrea de Gestió de la Recerca i l'Àrea de Desenvolupament i Valorització de la Recerca

La UAB ha dut a terme una reestructuració amb l'objectiu de millorar el servei als grups de recerca. L'Àrea d'Investigació i Desenvolupament s'ha dividit en dues àrees per tal d'atendre millor les necessitats dels investigadors: l'Àrea de Desenvolupament i Valorització de la Recerca i l'Àrea de Gestió de la Recerca.

L'Àrea de Desenvolupament i Valorització de la Recerca, dirigida per Iván Martínez, ofereix suport en la captació de recursos competitiu per a la recerca en programes internacionals i projectes d'R + D en col·laboració amb altres entitats. També s'encarrega de la protecció legal dels resultats de les recerques per garantir una adequada explotació posterior.

Hi ha dues unitats dins aquesta àrea: una d'assessorament (que dona suport

en transferència de coneixement –contractes i convenis–, en projectes internacionals i en patents) i una altra de garantia de qualitat (que dona assessorament tècnic en sistemes de gestió de la qualitat: normes UNE, certificats ISO, bones pràctiques de laboratori, com també assessorament en procediments en experimentació animal i humana).

Per la seva banda, l'Àrea de Gestió de la Recerca està dirigida per Carles Riba i té també dues unitats. Una, dedicada a la gestió de recursos, administra els ajuts externs competitiu de la Generalitat, del Ministeri d'Educació i Ciència, etc. que reben els grups de recerca per finançar el desenvolupament de projectes, adquirir infraestructures, atorgar beques, facilitar la mobilitat d'investigadors i altres tasques. L'altra unitat es dedica a la gestió de dades, és a dir, centralitza la informació sobre la recerca que es fa a la UAB. Aquestes dades són fonamentals tant per tenir una visió global de l'activitat de la Universitat com per demanar i distribuir recursos.

Es posa en marxa el *Datawarehouse*, un nou sistema d'informació integrada

Els usuaris del web de la UAB poden beneficiar-se d'un nou servei: el *Datawarehouse*, que és el nou sistema d'informació integrada de la UAB. Es pot consultar a través de la intranet de la Universitat i donarà servei a membres del PAS i del PDI amb diferents tipus de tasques de coordinació (directors de departaments, degans, administradors de centre, caps d'àrea, etc.). Es tracta d'una base de dades que permet disposar d'informació

unificada, àgil i fiable referent a àmbits ben diversos de gestió: des de l'activitat acadèmica fins a la recerca, passant per la gestió de les infraestructures, la gestió dels recursos econòmics i humans, etc.

L'objectiu és posar a l'abast dels responsables de la gestió universitària una borsa d'informació útil per a l'anàlisi, la planificació i la presa de decisions. Entre les utilitats que tindrà el *Datawarehouse*, destaca la possibilitat de tenir una perspectiva històrica de l'evolució de la Universitat en diferents aspectes. S'espera que sigui, per exemple, una eina útil per a l'avaluació de la qualitat de les titulacions o per ajudar a l'elaboració del model de finançament de la UAB.

Properament, s'elaboraran materials informatius per donar a conèixer les utilitats i el funcionament del *Datawarehouse*. També es faran sessions per ensenyar a utilitzar aquesta nova eina.

El *Datawarehouse* facilitarà molts tipus de gestions.

BIODIVERSIDAD. Martí Boada i Francisco Javier Gómez. Barcelona: Rubes, 2008. Col·lecció Cuadernos de Medio Ambiente.

La ciutat i la seva biodiversitat apareixen en aquesta obra com l'espai en què es dirimirà la sostenibilitat del model de futur. L'ecosistema urbà és el marc vital per superar la crisi socioambiental. El primer capítol aborda la biodiversitat des de la línia conceptual; el segon desenvolupa la gènesi històrica del concepte de biodiversitat; el tercer presenta l'estat de la biodiversitat al món; el quart mostra els instruments per a la gestió de la biodiversitat; i l'últim avalua el paper de la connectivitat com un element clau per a la conservació del sistema.

PEQUEÑAS GRANDES COSAS. TUS PLACEBOS PERSONALES. Albert Figueras. Barcelona: Plataforma, 2007.

L'autor, professor de la UAB, examina els tipus de placebos que tenim a mà per guarir-nos, n'explica les bases científiques i ofereix pautes perquè cadascú identifiqui els seus placebos, atès que són la clau del nostre benestar. L'autor ha investigat l'efecte que tenen sobre la salut gran quantitat d'accions gratuïtes, fàcils i accessibles per a tothom, és a dir, petites grans coses. Estudis recents demostren que parlar, empolainar-se o escoltar música són activitats que redueixen el dolor i l'ansietat i poden millorar les xacres com la hipertensió arterial.

«Els videojocs han de tenir un sol objectiu: fer que ho passem bé»

PARETO

➤ L'AUTÒNOMA ha parlat amb l'enginyer informàtic que va inventar el Tetris, un dels videojocs més populars

Per què va tenir tant d'èxit el Tetris?

En primer lloc, perquè és un bon joc [riu]. Vaig tenir la sort que em vingués al cap una idea tan innovadora. Era també el moment adequat, quan els ordinadors començaven a ser populars, però, al mateix temps, seguien sent una cosa estranya que semblava massa complicada. Quan la gent es va adonar que es pot jugar a un joc, simple i molt manejable, va perdre la por als ordinadors.

Com va acceptar el fet de no cobrar royalties del Tetris els deu primers anys posteriors a la caiguda de l'URSS?

En realitat, va ser una decisió meua. Vaig pensar que no pagava la pena convertir-me en ric immediatament corrent el risc d'acabar a la presó. I la veritat és que no

m'he penedit mai d'aquesta decisió, estic molt content d'haver-la presa.

A més de programar videojocs, li agrada jugar-hi? A quins?

Sí, la veritat és que hi jugo moltíssim. És el que vull fer a la vida en lloc de treballar tant [riu]. Sempre m'han agradat molt els trencaclosques i, quan em dedicava a dissenyar-los, jugava amb tots i cadascun dels jocs de tipus «trencaclosques» que hi havia al mercat. Els últims tres anys no he estat al dia. Ara m'agraden el *Civilization* i el *World of Warcraft*.

Troba a faltar jocs més «físics», com el pentòmino o el cub de Rubik?

Per què hauria de trobar-los a faltar? Hi jugo molt. Fa poc vaig aconseguir completar el meu cub de Rubik de 5 x 5 x 5. Aquests jocs no deixaran d'agradar-nos només perquè existeixin jocs d'ordinador: el nostre cervell és essencialment el mateix que el dels nostres avis, i qualsevol cosa que ha estat interessant fa vint anys ho seguirà sent avui dia.

Alexei Pazhitnov

Aquest enginyer informàtic rus és conegut, sobretot, per ser el creador d'un dels programaris més famosos del món: el Tetris. El va inventar per provar alguns dels ordinadors que travessaven el teló d'acer i arribaven a l'Acadèmia de Ciències Soviètica. Admet que, des del primer moment que el va provar, ja no va poder deixar de jugar-hi. Quan l'URSS va caure, va cedir durant deu anys els drets del Tetris a l'Acadèmia de Ciències Russa i va emigrar als EUA. Allà va treballar per a Microsoft en el disseny de jocs per a MSN i ara té la seva pròpia empresa. Reconeix que li agrada més jugar que programar. Pazhitnov va pronunciar una conferència a la UAB el 15 de gener dins la setmana Pow UAB, un cicle d'activitats relacionades amb el món dels videojocs que va tenir lloc amb motiu de l'Any de la Computació.

Què creu que podem aprendre jugant a videojocs?

No crec que aprenguem res. Més aviat crec que qualsevol joc que es dissenyi amb el propòsit d'ensenyar alguna cosa està abocat al fracàs. Un joc només pot ser dissenyat perquè ens ho passem bé.

Sabia que el Tetris s'ha fet servir en recerques de neurociències?

Havia sentit coses respecte a l'ús acadèmic del Tetris, però no aquesta en concret. Vaig llegir un article matemàtic complexíssim que demostrava que no es pot fer un algoritme per guanyar tota l'estona al Tetris. Havia sentit també que hi ha llocs on s'utilitza per ensenyar a conduir perquè, suposadament, els que hi juguen condueixen millor... Però crec que no està demostrat.

S'ha descrit un fenomen, «l'efecte Tetris», que fa que les persones que hi juguen molt veges caient en els seus somnis. Li ha passat a vostè?

No, mai... Però m'ho puc imaginar!

l'autònoma

UAB
Universitat Autònoma
de Barcelona

L'AUTÒNOMA Publicació de la UAB
EDICIÓ I PRODUCCIÓ:

Àrea de Comunicació i de Promoció

REDACCIÓ: E. Borreda, V. Comallonga, M. J. Delgado, M. Á. Linares, O. López, A. Merino, V. Salvador, G. Santamaría, L. Santos, E. Sanz i C. Valls

IMPRESSIÓ: Servei de Publicacions

FOTOGRAFIES: Montserrat Benito, Antonio Zamora, Pierre Caufapé, Jordi Pareto i Christian Ribas

Febrer de 2008. Núm. 211

Les opinions expressades pels entrevistats reflecteixen únicament les seves idees.

Està prohibida la reproducció total

o parcial dels continguts d'aquesta revista

sense l'autorització escrita de l'editor.

L'AUTÒNOMA es pot imprimir en format

Acrobat via Internet a: www.uab.cat

UNIVERSITAT AUTÒNOMA
DE BARCELONA

Àrea de Comunicació

i de Promoció

Edifici del Rectorat

08193 Bellaterra

(Cerdanyola del Vallès)

Tel. 93 581 13 35

Fax 93 581 25 46

www.uab.cat

g.prensa@uab.cat